

Nikolaj Jeremiassen
Inatsisartunut ilaasortaq, Siumut

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut akissuteqaat – meeqqat atuarfianni 11. klassi aamma meeqqat atuarfiata kingorna amerlanerit ilinnialersinniarlugit politikikkut suliniutit pillugit.

16/3-2017
Sagsnr. 2017 - 5204
Dok. nr. 4696597

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: ikiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Asasara Nikolaj Jeremiassen,

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqquteqaatigisannut Qujanaq. Apeqqutigisatit ataani akissavakka.

Apeqquteqaat 1: Meeqqat atuarfianni 11. Klassip atorunnaarsinneqarnerata kingunerisaannik ilinniarfinnut ingerlariaqqinngitsoortartut qanoq amerlitiginikuuppat atorunnaarsinneqarnerata siornanut sanilliullugu?

Akissuteqaat: 11. klassini atuartut kingullit ukiumit atuarfiusumit 2007/2008-meerput. Taamaammat ataaniittumi Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataanit paasissutissat aaneqartut 2006-2016-imi ilinnialersunut tunngasuupput. Efterskolinut tunngasut pillugit ukioq atuarfiusoq 2009/2010 sioqqullugu paasissutissaqanngilaq.

Tabel 1-imi takutinneqarput 2006-ip kingorna ilinnialersartut amerlassusaasa nikikkiartornerat. Tassuuna takuneqarsinnaavoq ilinnialersartut 2006-ip kingorna amerliartorsimasut, 2008-p kingorna 57 %-imik.

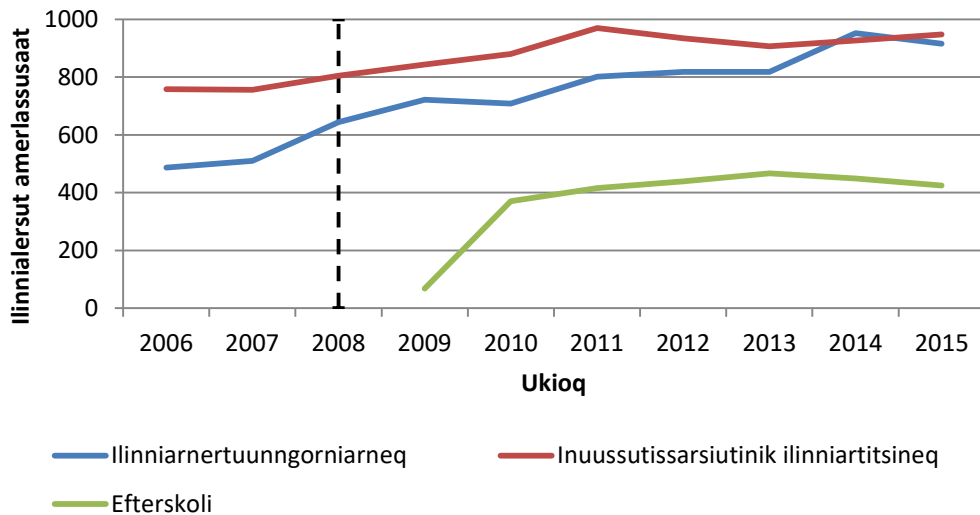
Tabel 1: 2006-2016-imi ilinnialersartut amerlassusaat

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ilinniarnertuunngorniart. aamma ilassutaasumik pikkorissarnerit nalinginnaat	487	510	644	721	708	801	818	818	952	915
Inuutissarsiummik ilinniakkat aamma ilassutaasumik pikkorissarnerit inuutissarsiummut sammisut	758	756	805	843	880	970	934	906	926	947
Efterskolit	-	-	-	68	370	416	439	467	449	425
Katillugit	1.245	1.266	1.449	1.632	1.958	2.187	2.191	2.191	2.327	2.287

Nassuiaat: Ilinniarnertuunngorniarnert aamma nalinginnaasumik ilassutaasumik pikkorissarnerit kiisalu inuutissarsiummik ilinniakkat aamma ilassutaasumik pikkorissarnerit inuutissarsiummut sammisut Naatsorsueqqissaartarfimmit ullorsiuutit malillugit ukiumoortumik nalunaarsugaapput, efterskolimili ilinnialerit ukioq atuarfiusoq malillugu naatsorsugaallutik. Danmarkimi efterskolernit paasissutissat 2010-miit pigineqalerput.
Tunngavik: Serie UDXISC11A aamma UDXESA Naatsorsueqqissaartarfimmeersut.

Takussutissiaq 1: 2006-2015-imi ilinnialersut nikikkiartornerat takutinneqarpoq. Titarnerup qummut-ammukartup 11. klassip atorunnaarnera takutippaa.

Takussutissiaq 1: 2006-2015-imi ilinnialersartut titartaganngorlugit takussutissiarinerat

Apeqquteqaat 2: Meeqqat atuarfianniit soraarummeerlutik anisut akornanni ingerlariaqqinngitsoortartut pillugit Naalackersuinikkut qanoq periarfissarsiuussisoqarniarpa?

Akissuteqaat: Ukiumut ataasiarlutik Naalackersuisut Ilinniartitsinermit Pilersaarut II agguaattarpaat, taassumalu inuusuttortatta amerlanerit ilinniagaqartinnissaat anguniarlugu suliniutit arlaqartut imarivai. Suliniutit ataaniittut annermik ilinniartunut, meeqqat atuarfiata kingorna ilinniakkamut ingerlaqqinngitsunut saaffiginnipput.

Højskolernerit aamma efterskolernerit

Naalackersuisut anguniagaraat, inuusuttut amerlanerit, annermillu oqaatsinik ajornartorsiutillit imaluunniit piginnaanngorsaqqinnissamik pisariaqartitsisut, højskolernissamut imaluunniit efterskolernissamut periarfissaqarnissaat. Taamatut ilinniarnertut arlalitsigut ilinniagaqarluni ingerlaqqinnissaannut piginaasariaqartunik amigaatigineqartunik pissarsiffiusarput.

Ilaqutariit aningaasaqarnermikkut ajornartorsiortut, efterskolertitsinermi nammineq akiliutaasartoq sapaatip-akunneranut 300 kr-iusoq pissarsiariuminaatsinnaasarpaat. Efterskolini ilinniarnertut pillugu nalunaarut nutaaq. 1. februar 2017 atuutilersoq (ukiumi atuarfiusumi 2017/18-imi atuutilersussa) aqqutigalugu, tapiissutit ataani takutinneqartut naatsorsorneqartassapput.

Ukiunut isertitat	Sapaatip-akunneranut tapiissutit
Gruppe I: 0 – 340.000	Tapiisoqartassaaq angajoqqaat akiliutaat 0 kr-nngorlugu.
Gruppe II: 340.001 – 500.000	600 kr.
Gruppe III: 500.001-imiit qummut	200 kr.

Naalakkersuisut kissaatigaat Nunatsinni ilinniarfiit periarfissaannik atuinerup annertusarnissaa, Nunatsinni folkehøjskolit pitsaanerusemik atorpeqartarnissaasa qularnaarnerisigut. Ullumikkut højskolimi ataatsimi ukioq kaajallallugu ilinniartuusartut 20-t missaanniipput, Nunatsinnilu højskolit marluusut katillugit ukiumut qinnuteqaatit 200-nik amerlanerit tiguserpaat.

Folkehøjskolit pillugit inatsisip nutarternerisigut anguniarneqarpoq, højskolit si-unissami tungaviummik tapiiffigineqartassasut saniatigullu taxameteri malillugu sapaatip-akunneri ilinniartoqarfiit tapisiffigisarlugit. Tamanna maanna pissusiusut assignagit, højskolinut amerlanerusemik ilinniartoqartarnissamut kaammattuutaassaaq.

Nutarterinikkut aammattaaq qularnaarneqassaaq, højskolit misilitsinnissamut piareersaataasumik allatulluunniit ilinnialissutaasinnaasumik ilinniartitsisinnaalernissaat, tassuunakkut assersuutigalugu ilinniartut meeqqat atuarfianni inaarutaasumik misilitsissinnaanngorlugit. Folkehøjskolit pillugit inatsisissaq 2017-imi upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqartussatut ilimagineqarpoq.

Ilinniarnertuunngorniartarnermik iluarsartuusseqqinneq

2012-imi ilinniarnertuunngorniartarnerup iluarsartuuteqqinneratigut, ilinniartut ataasiakkaat ilikkagassatigut inooqatigiissutsikkullu inerikkiartornissamut periarfissaat annertunerusemik isiginiarneqarput. Ilinniarnertuunngorniartarnerup nutaap anguniagaraa, inuusuttut amerlanerit meeqqat atuarfiata kinguningua ilinniarnertuunngorniartalernissaat, aamma inuusuttut taakku ilinniarnertuutut soraarummeereernerimik kingorna ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqalernissamut kajumissuseqarlutillu piareersimanissaat.

Iluarsartuusseqqinnerup taassumalu ataani suliniutit ingerlaavartumik ukiuni sisamani nalilersorneqarput, ukiut tamaasa uuttorneqartarlutik. Aallarnisaataasumik uuttuineq 2013-ip naajartornerani pivoq, qiterpaarnermi uuttuinerit 2014-imi aamma 2017-imi ingerlanneqarput, inaarutaasumillu uuttuineq 2016-imi pilluni.

Piviusunngortitsiartuaarneq annertusiartortillugu iluarsartuusseqqinnerup sunniutai naliliinerni qitiutinneqariartuaassapput, tassuunakkut takuneqarsinnaaqqullugu iluarsartuusseqqinneq sutigut naleqqussagassaanersoq. Ilinniarti-taanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalak-kersuisoqarfiup naliliinernik annertunerusemik katersineq

ilinniarnertuunngorniartarnermillu naleqqussaaneq 2016-imi aallarnisarpaa. Naleqqussaaneq 2017-imi pissaaq.

Ilinniagaqarneq pillugu paasissutissiinerit

Naalakkersuisut kissaatigaat ilinniagaqarniartut ilinniagassaminnik suliffigiligasaminnillu toqqaaniarnerminni pitsaanerpaanik tunngavissaqarnissaat. Taamaammat ilinniarneq ilinniartuunerlu pillugit paasissutissat ingerlaavartumik pitsanngorsarneqarlutillu annertusarneqartuarput.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermit Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu suliniut maligassiuusunik inuttaqartitaq *"Kalaallit Nunaata Siunissaraatigut"* aallartippaat. Suliniutip imarivai Kalaallit Nunaanni innuttaasut aqqaneq-marluk sivikitsumik apersoneqarneri, ilinniakkatut inuutissarsiuutissatullu toqqagaat assigiinneqisut pillugit.

Suliniutip siunertaraa Nunatsinnit tamarmit inuusuttut ilinniagaqarnissamut kaammattornissaat aamma Nunatsinni inuutissarsiuutini assigiinngitsuni ilinniagaqarnerup sulinerullu suunerinik paasisaqarnerunissaat. Filmit aqqaneq-marluusut KNR-imi takutinneqarput, aamma Ilinniartunut ilitsersuummi Sunngumi kiisalu YouTube-mi takuneqarsinnaallutik.

Inuussutissarsiuutinut ilinniartitaanerni aqqissuusseqqinneq

Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmi suliarineqarpoq inuussutissarsiuutinut ilinniartitaanerni aqqissuusseqqinneq.

Inuusuttut amerlavallaarujussuurtut inuussutissarsiuutinut ilinniakkamik aallartitsinngitsoortarput, sungiusaammik suliffissanik amigaateqarnermik pissuteqartumik.

Inuussutissarsiuutinut ilinniarfiit taamaasillutik misigisarpaat qinnuteqartut amerlasuut piginnaaneqartullu ilinniagassaminnik aallartitsisinnaasannginneri, sungiusaammik suliffissamik amigaateqartarneq pissutigalugu.

Taamaalillunilu meeqqat atuarfianiit toqqaannartumik inuussutissarsiuutinut ilinniakkamik aallartittartut ikippallaarlutik.

Inuussutissarsiuutinut ilinniartitaanerni aqqissuusseqqinnerup taamaasilluni anguniagaraa amerlanerusunik sungiusaammik suliffissanik ilinniarfissanillu pilersitsiortortoqarnissaa, kiisalu inuusuttuaqqat amerlanerusut meeqqat atuar-

fiata kingorna inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni ilinniakkamik aallartitsisalernissaat.

Aaqqissuusseqqinnermi siunnersuutaagallartoq siunnerfeqarpoq eqqussinissamik ilinniarfimmi "marlunnut avitamik inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermik aaqqissuussinermik", taamalu maanna paarlakaattumik ilinniarfimmi suliffimilu ingerlatsisarnermik aaqqissuussineq atuuttoq taarserneqassasoq, ukiuni pingasuniit sisamaat avillugu inuussutissarsiutinut ilinniarfimmi ilinniagaqartarnermik, tamatumalu kingorna ukioq imaluunniit ukiut aappaat avillugu sungiusaammik suliffimmi ingerlatsinertalerlugu.

Inuussutissarsiutinut ilinniarfimmi sammivissamik ilinniagaqarnermi periarfissaqassaaq tunngaviusumik ilinniarneq aamma piareersaataasumik ingerlatsinerup ataqatigiissinneqarsinnaaneri. Tunngaviusumik ingerlatsineq ingerlaneqarsinnaavoq inuussutissarsiutinut ilinniakkami ukiumi siullermi, piareersaataasumillu ingerlatsineq inuussutissarsiutinut sammivissamik aallartitsinnginnermi ilinniagassamut iseriartuaarnertut.

Aaqqissuusseqqinnissamut siunnersuut taanna naatsorsuutigineqarpoq inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni ajornartorsiutinut assigiinngitsunut assigiinngitsutigut sunniuttussanik imaqqassasoq, ilaatigut makkunuuna:

- Ilinniakkamik taamaatitsiinnartarnej annikinnerusoq / ilinniakkamik naammassinnittarnej
- Amerlanerusut inuussutissarsiutinut ilinniakkamik aallartitsisalersinnaapput.
- Sungiussaammik suliffissanut inissaqartitsisoqalernissaa.
- Ilinniagaqartut suliffeqarfinni piumaneqarnerulissapput, inersimanerulerlutik ilisimasaqarnerulerlutik aammalu misilittagaqarnerulerlutik.
- Siusinnerusukkut taamaalilluni aallartsittalernej taamalu "inuusuttuaqqanut immikkut siunnerfiusunut" unittoortannginneq.
- Amerlanerusut siullermeernerminni eqqortumik toqqaasalissapput, ilitsersuinerup pitsaanerulerneratigut.

Aaqqissuusseqqinnermi unammilligassanut ilaapput avatangiisit ingerlatsivissat, ilinniartitaanerni naammassisinnaasat aamma ilinniartitsineq.

Pisariaqartitsineq annertunerusoq piulissaaq, sannavinnut aamma atuartitsivinnut, ilinniarfinni sungiusaammik suliffissanut aamma ilinniartitsisussanut tunngatillugit. Aningaasartuutit amerlanerusut ilinniagaqarnerisuteqartitsinnermi, soorluttaaq ilinniagaqartunut inissiat amerlanerusut pisariaqartinneqa-

lertussat unammilligassat annertuut ilagissagaat. Ilinniartitaanerit ingerlasarnerannik aaqqissuusseqqinnissaq aammalu inatsinik allannguinnissat aamma pisariaqartinneqassapput.

Pilersaarutaavoq inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernik aaqqissuusseqqinneq ineriartorteqqinneqassasoq suleqatigiissitami, siunnerfigalugu 2018-ip aallartismalernerani inassuteqaateqarnissaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Doris Jakobsen